

	<p>Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Факультет української філології та журналістики Кафедра журналістики</p> <p>Силабус навчальної дисципліни «Художньо-публіцистичні жанри»</p>
---	---

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Художньо-публіцистичні жанри Мова викладання – українська.
Викладач	Волковинський Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики.
Профайл викладача	https://journkaf.kpnu.edu.ua/pro-kafedru/volkovynskij-oleksandr-serhijovych/
E-mail	volkovynskiy.oleksandr@kpnu.edu.ua
Консультації	вівторок 14.00–15.00 Місце проведення консультацій – 412 аудиторія (центральний корпус), платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни «Художньо-публіцистичні жанри» гарантуватиме набуття знань щодо класифікації журналістських жанрів, визначення художньо-публіцистичних жанрів, особливостей композиції кожного жанру, історії виникнення жанрів, кращих зразків вітчизняної художньої публіцистики, особливостей розвитку сучасного інформаційного простору, періодичних видань, місця в них художньо-публіцистичних жанрів. Майбутні співробітники ЗМІ вмітимуть застосовувати на практиці набуті в курсі теоретичні знання; готувати для публікації матеріали в тому чи іншому жанрі; самостійно розробляти тему відповідно до жанру; користуватися документами, перевіряти факти з кількох джерел; використовувати художні прийоми при написанні матеріалів; провести інтерв'ю як метод збирання фактів.

Під час працевлаштування майбутні журналісти продемонструють майстерне й оперативне збирання інформації, її опрацювання в художньо-публіцистичному аспекті та супровід готових матеріалів до оприлюднення.

Дисципліна "Художньо-публіцистичні жанри" належить до нормативних навчальних дисциплін. "Художньо-публіцистичні жанри" в освітній програмі "Журналістика" знаходиться серед нормативних навчальних дисциплін у циклі "Освітні компоненти професійної підготовки".

3. Мета і завдання курсу

Мета вивчення дисципліни «Художньо-публіцистичні жанри» полягає у набутті студентом компетенцій, знань задля формування теоретичних засад і практичних навичок розуміння журналістської майстерності; дати уявлення про основні риси художньо-публіцистичних текстів, їхню відмінність від інших жанрових груп; сформулювати професійні уявлення, які сприятимуть виробленню творчих навичок.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійного та/або дослідницького характеру у галузі журналістики і дотичних до неї

міждисциплінарних напрямках.

Загальні компетентності:

ЗК 04	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.
ЗК 05	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 17	Здатність спілкуватися із представниками інших професійних груп (експерти у різних галузях, з якими журналіст працює в межах виконання професійних обов'язків).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 01	Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
СК 02	Здатність формувати інформаційний контент.
СК 03	Здатність створювати медіапродукт.
СК 05	Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.
СК 07	Здатність до формування громадської думки, світогляду.
СК 12	Здатність створювати власний медійний текст / медійний продукт на основі етичних і правових норм із врахуванням інформаційних потреб і запитів цільової аудиторії.
СК 13	Здатність виявляти навички роботи універсального журналіста в умовах регіональних мініредакцій.
СК 14	Здатність до самопрезентації та самоіміджування.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

ПРН 02	Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.
ПРН 04	Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.
ПРН 05	Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.
ПРН 07	Координувати виконання особистого завдання із завданням колег, піклуватися про власне здоров'я, провадити здоровий спосіб життя.
ПРН 08	Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.
ПРН 13	Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.
ПРН15	Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.
ПРН 26	Працювати з історичними джерелами. Формувати причинно-наслідкові зв'язки між подіями минулого і сучасністю.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітньо-професійна програма	061 Журналістика
Рік навчання/ рік викладання	другий
Семестр вивчення	четвертий
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС
Загальний обсяг годин	150 год.
Кількість годин навчальних занять	60 год.
Лекційні заняття	26 год.
Практичні заняття	34 год.
Самостійна та індивідуальна робота	90 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен

7. Пререквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: "Вступ до спеціальності", "Теорія твору і тексту", "Медіабезпека", "Інформаційні технології в медіагалузі", "Інформаційні жанри", "Аналітичні жанри", "Оптимізація текстів для Інтернет-ресурсів", "Журналістська етика", "Агенційна журналістика", "Репортерська праця", "Газетно-журнальне виробництво" та ін.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpnu.edu.ua/pravyla-vnutrishnoho-rozporyadku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових і творчих завдань задля отримання уявлень про специфіку роботи журналіста. Передбачається, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем

виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPFKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їхніми оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри журналістики та Інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разо	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Художня публіцистика як вища форма документального відображення дійсності						
Тема 1. Вступ. Ознайомлення з курсом. Завдання курсу. Художність і публіцистика.	8	2				6
Тема 2. Художня публіцистика як вища форма документального відображення дійсності	10	2	2			6
Тема 3. Жанрово-тематична структура художньої публіцистики	8		2			6
Тема 4. Замальовка – твір на межі інформаційних та художньо-публіцистичних жанрів	10	2	2			6
Тема 5. Жанр нарису та його внутрішньожанрова типологія. Композиція нарису, художні та публіцистичні прийоми	10	2	2			6
Тема 6. Портретний нарис.	10	2	2			6
Тема 7. Проблемний нарис	10	2	2			6
Тема 8. Подорожній нарис	10	2	2			6
Тема 9. Жанр есе в художній публіцистиці	10	2	2			6
Тема 10. Головні жанрові принципи есе та їхнє практичне втілення	12	2	4			6
Тема 11. Місце фейлетону в сучасній журналістиці	10	2	2			6
Тема 12. Фейлетон і функція соціальної критики в журналістиці	10	2	2			6
Тема 13. Памфлет – жанр, що «все спалює». Пасквіль	10	2	2			6
Тема 14. Історія сатири. Сатирична преса. Гумористично-сатиричні жанри. Гумореска, байка, пародія, пін-ап та ін.	12	2	4			6
Тема 15. Місце рецензії в українській періодиці	10		4			6
Разом за змістовим модулем 1	150	26	34			90
Разом годин	150	26	34			90

11. Система оцінювання та вимоги

Участь у роботі впродовж семестру оцінюється з розрахунку 100 балів. Поточна успішність – 30 балів, модульна контрольна робота – 30, екзамен – 40 балів.

Допуск до екзамену можливий за умови виконання трьох головних вимог: обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність упродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх практичних занять, успішне виконання модульної контрольної роботи. Мінімальний рейтинговий результат роботи на практичних заняттях – 18 балів, мінімально необхідний результат за виконання модульної контрольної роботи – 18 балів, мінімальна екзаменаційна оцінка – 24 бали.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам:

денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)			екзамен
Поточний контроль	Модульна контрольна робота	Разом	40 балів
30 балів	30 балів	60 балів	

Поточний контроль (60 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view).

Здобувачу, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Модульна контрольна робота (30 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 30 балів	«задовільно»	18 – 22
	«добре»	23 – 27
	«відмінно»	28–30

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Якщо здобувач ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

12. Основна література

1. Волковинський О. С. Провідні художньо-публіцистичні жанри: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2014. 96 с.
2. Буряк В. Д. Поетика інформаційно-художньої свідомості [Еволюція форм і методів вираження інформації (факту) в контексті інтелектуалізації творчої свідомості]: Монографія. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2001. 392 с.
3. Гарачковська О. О. Жанри журналістики в системі друкованих ЗМІ : навч. посіб. Київ, 2019. 343 с.
4. Глушко О. К. Художня публіцистика: європейські традиції і сучасність : монографія. Київ, 2010. 192 с.

Додаткова література

1. Балаклицький М. А. Есе як художньо-публіцистичний жанр: Методичні матеріали для студентів зі спеціальності «Журналістика». Харків, 2007. 74 с.
2. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості. Львів, 2000. 180 с.
3. Карпенко В. О. Газетні жанри як комунікативні форми журналістики. Київ, 2002. 37 с.
4. Кузнецова О. Д. Засоби й форми сатири та гумору в українській пресі. Львів, 2003. 250 с.
5. Радчик Р. В. Газетно-журнальні жанри: методологічні проблеми викладання в українській школі журналістики. Наукові записки Інституту журналістики : щоквартальний науковий збірник. Київ, 2011. Т. 45, жовтень - грудень. С. 21–29.
6. Як написати успішне есе: Методичні рекомендації до написання есе / Укл. Шендеровський К.С. Київ, 2007. 34 с.
7. Ярмиш Ю. Ф. Жанри сатиричної публіцистики: Навчальний посібник. Київ, 2003. 156 с.